

La Canyí al teatre Malic

Joan Casas

Totes les notícies sobre la Canyí són dubtoses, fragmentàries, contradictòries. La meua àvia alguna vegada m'havia parlat d'una noia que, abans de la guerra, cantava en una mena de cafè-concert de la Torrassa, freqüentat per anarquistes. Potser era ella, immediatament abans o després de l'efímera glòria, si és que mai va existir aquesta glòria. Flor del poble devorada per l'oblit; encara ahir un músic em parlava dels últims dies d'una vella en una pensió d'Eivissa, del seu equipatge llançat en un contenidor després de la seva mort, de les partitures, de les fotos esgrogueïdes, dels

ramets de muguet arnats que contenien aquelles maletes.

Entre tantes boires, només en una cosa coincideixen totes les notícies. La Canyí era tímida i vehement, ingènua i fogosa alhora. Amant de repertoris poc ortodoxos que van ser el seu èxit i també el seu fracàs, sentenciat aquell dia que es va negar a cantar *La pulga* i va provocar un conflicte d'ordre públic.

Del personatge, Esther Formosa n'ha copsat molt bé aquell caràcter contradictori, aquell tarannà singular. En lloc de fer una reconstrucció arqueològica d'un repertori de cançons sentenciat pel pas de les modes, n'ha inventat un de

nou, segurament el que avui podria cantar la Canyí si tornés, que inclou boleros, pasdobles, cançons de Kurt Weil, *corridos*, estàndards americans i més d'una sorpresa. Voreja el *camp* i la *xiruca*, però no cau ni en una cosa ni en l'altra.

De moment, en el petit local del teatre Malic, en un espai dedicat habitualment als titelles, ara tenim l'ocasió de veure un espectacle de cabaret molt fora del comú. Amb elements teatrals no sempre transparents i explícits, però presents, que fan que allò no sigui l'habitual recital de cançons d'un bar musical, si no una autèntica perla de la nit.